

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

8 januari 1997

ONTWERP VAN DECREET

basisonderwijs

AMENDEMENTEN

Zie :

451 (1996-1997)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nrs. 2 en 3 : Amendementen
- Nr. 4 : Motie
- Nr. 5 : Advies van de Raad van State
- Nr. 6 : Opmerkingen van het Rekenhof
- Nrs. 7 en 8 : Amendementen

I. AMENDEMENTEN

voorgesteld door mevrouw Mia De Schamphelaere, de heren René Swinnen, Freddy Sarens, Jos De Meyer, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en mevrouw Marleen Vanderpoorten

Artikel 3

A. In hoofdorde :

1. 20° vervangen door wat volgt :

"20° godsdienst : één van de godsdiensten erkend door de bevoegde instantie terzake ;".

2. 35° vervangen door wat volgt :

"35° levensbeschouwing : één van de levensbeschouwingen erkend door de bevoegde instantie terzake ;".

B. In bijkomende orde :

20° vervangen door wat volgt :

"20° godsdienst en levensbeschouwing : een godsdienst of levensbeschouwing erkend door de bevoegde instantie terzake ;".

VERANTWOORDING

Op basis van de grondwettelijke levensbeschouwelijke vrijheid zijn de godsdiensten en levensbeschouwingen autonoom in hun interne organisatie. Het is dan ook aangegeven om als decreetgever het begrip "bevoegde instantie" in te schrijven in plaats van "overheid" of "hoofd van eredienst".

Mia DE SCHAMPHELAERE

René SWINNEN

Freddy SARENS

Jos DE MEYER

Gracienne VAN NIEUWENBORGH

Marleen VANDERPOORTEN

II. AMENDEMENT

voorgesteld door de heren Gilbert Vanleenhove, René Swinnen en mevrouw Mia De Schamphelaere

Artikel 37

Aan § 3 een tweede lid toevoegen, dat luidt als volgt :

"In het officieel onderwijs is de ondertekening ter kennisgeving, in het vrij onderwijs voor akkoord. "

Gilbert VANLEENHOVE

René SWINNEN

Mia DE SCHAMPHELAERE

III. AMENDEMENT

voorgesteld door de heren Freddy Sarens, René Swinnen, mevrouw Mia De Schamphelaere, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, de heer André Van Nieuwkerke en mevrouw Cecile Verwimp-Sillis

Artikel 53

In het eerste lid op de tweede regel de woorden "artikelen 45, 46 en 62" vervangen door de woorden "artikelen 45 en 62".

VERANTWOORDING

Artikel 53 spreekt over het gewoon lager onderwijs, de verwijzing naar artikel 46 hoort hier niet, aangezien dit artikel enkel slaat op het buitengewoon onderwijs.

Freddy SARENS

René SWINNEN

Mia DE SCHAMPHELAERE

Gracienne VAN NIEUWENBORGH

André VAN NIEUWERKE

Cecile VERWIMP-SILLIS

IV. AMENDEMENT

voorgesteld door mevrouw
Marleen Vanderpoorten en de heer
Roland Deswaene

Artikel 32

In § 1 op de eerste regel na het woord "schoolbestuur" de woorden "of bij delegatie de directie" invoegen.

Marleen VANDERPOORTEN

Roland DESWAENE

V. AMENDEMENT

voorgesteld door mevrouw
Marleen Vanderpoorten

Artikel 9

Op de vierde en vijfde regel vóór het woord "persoonlijkheidsontwikkeling" het woord "totale" invoegen.

Marleen VANDERPOORTEN

VI. AMENDEMENTEN

voorgesteld door de heren Karel De Gucht,
Kris Van Dijk en Ludo Sannen

Artikel 31

Paragraaf 2 vervangen door wat volgt :

"§ 2. Een schoolbestuur van het vrij onderwijs kan een inschrijving van een leerling om andere redenen uitzonderlijk weigeren op grond van gewichtige redenen, indien het eigen onderwijsconcept, het levensbeschouwelijk of religieus karakter van de school in het gedrang zou kunnen komen.

Deze redenen moeten verzoenbaar zijn met de basisbeginselen van een democratische samenleving en de fundamentele rechten en vrijheden.

Elke vorm van weigering tot inschrijving is verboden op grond van geslacht, taal, godsdienst, politieke of andere overtuiging, ras, huidskleur, maatschappelijke afkomst, nationale of etnische afstamming, vermogen, handicap, geboorte of andere status van het kind of van een ouder of wettige voogd.

Het schoolbestuur motiveert omstandig en schriftelijk de door hem ingeroepen reden(en) tot weigering."

VERANTWOORDING

Dit amendement behoudt het weigeringsrecht van het gesubsidieerd vrij onderwijs, maar omschrijft duidelijk binnen welk fundamenteel kader dit recht moet worden uitgeoefend.

Het weigeringsrecht dient te kaderen binnen de basisbeginselen van een democratische samenleving en de fundamentele rechten en vrijheden.

De verbodsbepaling verwijst naar de internationale verdragsrechtelijke verplichtingen die opgenomen zijn in de interne rechtsorde en meer bepaald : de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 10 december 1948 ; het Internationaal Verdrag van 7 maart 1966 inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie, opgesteld te New York en goedgekeurd bij wet van 9 juli 1975 ; het Verdrag van 18 december 1979 inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, opgesteld te New York en goedgekeurd bij wet van 11 mei 1983 en het Verdrag van 20 november 1989 inzake de rechten van het kind, opgesteld te New York en goedgekeurd bij wet van 25 november 1991 en goedgekeurd bij decreet van de Vlaamse Raad d.d. 15 mei 1991.

Artikel 67

Een derde lid toevoegen, dat luidt als volgt :

"De decreetgever bepaalt bij afzonderlijk decreet identieke regels inzake boekhouding en financiële controle voor alle scholen, ongeacht of ze gefinancierd, dan wel gesubsidieerd worden."

VERANTWOORDING

Zowel de gefinancierde als gesubsidieerde scholen doen een beroep op gemeenschapsgelden.

Uit de omstandigheid dat, anders dan het officieel onderwijs, dat belast is met een openbare dienst in de organieke betekenis van het woord, het gesubsidieerd vrij onderwijs een functionele openbare dienst is (al dan niet georganiseerd in de vorm van een v.z.w.), kan niet worden afgeleid dat de scholen van het officieel en het vrij gesubsidieerd onderwijs onderworpen dienen te worden aan verschillende regels en verplichtingen inzake financiële controle en boekhouding, doch wel integendeel.

Door uniforme regels te ontwerpen inzake boekhouding en financiële controle voor alle scholen die door de gemeenschap worden gefinancierd of gesubsidieerd verhoogt de in artikel 24 van de Grondwet beoogde onderwijsgelijkheid en de mogelijke toetsing aan objectieve verschillen die een verschil in financiering kunnen verantwoorden. Zolang men niet over vergelijkbare gegevens beschikt, kan men de objectieve verschillen immers niet volledig in rekening brengen.

Artikel 79

Dit artikel vervangen door wat volgt :*"Artikel 79*

De decreetgever bepaalt bij afzonderlijk decreet identieke regels voor de financiering van alle scholen conform de bepalingen van de artikelen 6 en 24 van de Grondwet, op grond van het gelijkheidsbeginsel en rekening houdend met de mogelijke objectieve verschillen tussen de scholen."

Artikelen 80 tot 95

Deze artikelen schrappen.

VERANTWOORDING

Deze schrapping impliceert dat er een nieuwe financieringsregeling moet worden voorzien die expliciet gebaseerd is op mogelijke objectieve verschillen die een verschil in financiering kunnen verantwoorden, zoals de Grondwet bepaalt. De indieners willen dus zeker niet de bestaande situatie bestendigen, integendeel.

Artikel 24, paragraaf 4 van de Grondwet bepaalt dat alle leerlingen of studenten, ouders, personeelsleden en onderwijsinstellingen gelijk zijn voor de wet of het decreet en dat de wet en het decreet rekening houden met objectieve verschillen, waaronder de eigen karakteristieken van iedere inrichtende macht, die een aangepaste behandeling verantwoorden.

Het Arbitragehof in zijn arrest nr. 38/91 d.d. 5 december 1991 stelt dat, op grond van artikel 24, paragraaf 4, tweede zin, de wet en het decreet een "aangepaste behandeling" kunnen voorzien, voor zover dat verantwoord is gelet op de objectieve verschillen, waaronder de eigen karakteristieken van iedere inrichtende macht.

Luidens hetzelfde arrest moet het bestaan van een dergelijke verantwoording worden beoordeeld met inachtneming van het doel en de gevolgen van de bestreden norm en indien vaststaat dat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel geen redelijk verband van evenredigheid bestaat, is het gelijkheidsbeginsel geschonden.

Bovenvernoemd arrest besluit eveneens dat, zodra er objectieve verschillen bestaan die een verschillende behandeling kunnen verantwoorden, de decreetgever zich op maatregelen waarbij de nationale wetgever voor de gelijktijdige herziening van de artikelen 127 en 24 van de Grondwet de schoolvrede tot stand had gebracht, kan baseren :

- Overwegende dat overeenkomstig artikel 79 van het ontwerp van basisonderwijs, de toekomstige verdeling van de in de algemene uitgavenbegroting voorziene werkingsbudgetten voor basisonderwijs, tussen het gefinancierd en het gesubsidieerd onderwijs louter zal berusten op de in de algemene uitgavenbegroting van 1996 voorziene budgetten, aangepast met de in dit artikel voorziene aanpassingscoëfficiënten A1 en A2.
- De aanpassingscoëfficiënten A1 en A2 enkel in abstracto de werkmiddelen tussen het gefinancierd basisonderwijs en het gesubsidieerd basisonderwijs pro rata van het aantal leerlingen verdelen, rekening houdend met de indexeringsmechanismen, en ten belope van een verhou-

ding 0,4/0,6, zonder dat in het ontwerp een objectieve verantwoording wordt gegeven voor deze verhouding.

- De artikelen 80, 81, 82 en 83 van dit decreet bepalen dat er in hoofde van het gefinancierd onderwijs een niet-objectiveerbaar verschil bestaat en dat de 87,5 % vrijgekomen loonkost van het meester-, vak- en dienstpersoneel en de volledig vrijgekomen loonkost van de rekeningplichtig-correspondenten naar rata van het aantal regelmatige leerlingen moet worden verdeeld tussen het gefinancierd onderwijs en het gesubsidieerd onderwijs.
 - Door een bepaald deel van de financiering te isoleren, het te kwalificeren als niet-objectiveerbaar en dienvolgens uit te wissen, dit ontwerp van decreet voorbij gaat aan de door de Grondwet beoogde financiering die een globaal evenwicht waarborgt.
 - Overwegende dat, door bij de verdeling van de vrijgekomen middelen enkel rekening te houden met het aantal leerlingen, dit ontwerp geen rekening houdt met de globale objectieve verschillen die tussen het gefinancierd en het gesubsidieerd onderwijs bestaan e.g.
 - de gemiddelde schoolgrootte ;
 - de infrastructuur en de inplanting ervan ;
 - de verplichtingen inzake levensbeschouwelijke vakken ;
 - de kostprijs van internaten en het leerlingenvervoer met het oog op het waarborgen van de vrije keuze ;
 - het personeelsstatuut ;
 - de strengere administratieve verplichtingen voor een organieke openbare dienst ;
 - de acceptatieplicht voor het gefinancierd onderwijs ;
 - de inrichting van slechts eenmalig aangeboden richtingen (bijvoorbeeld Rijn- en binnenvaart, optica) ;
 - de MST-functie van de PMS-centra van het gefinancierd onderwijs ;
 -
 - Overwegende dat derhalve een aanpassing van de verdeling van de middelen voor basisonderwijs tussen het gefinancierd en het gesubsidieerd onderwijs enkel kan berusten op een omstandige motivering van de objectieve verschillen, en deze in dit ontwerp niet expliciet worden aangetoond ;
- worden de artikelen 80 tot en met 95 geschrapt uit hoofde van een mogelijke strijdigheid met artikel 24 van de Grondwet.

Artikel 97

Dit artikel vervangen door wat volgt :

"Artikel 97

Een school voor gewoon onderwijs, op grond van artikel 25, § 1, 1° opgericht om de vrije keuze te verzekeren en meer algemeen een school die aan de voorwaarden van artikel 25, § 1, 1° voldoet, is een vrije keuzeschool. "

VERANTWOORDING

Elke school moet vrijekeuzeschool kunnen zijn op voorwaarde dat aan de decretale vereisten wordt voldaan.

Artikel 98bis (nieuw)

Een nieuw artikel 98bis invoegen, dat luidt als volgt :

"Artikel 98bis

De scholen voor gewoon onderwijs georganiseerd door een gemeente- of een provinciebestuur bieden aan de ouders de keuze tussen leerlingenbegeleiding door een officieel, dan wel een vrij PMS-centrum. "

Artikel 98ter (nieuw)

Een nieuw artikel 98ter invoegen, dat luidt als volgt :

"Artikel 98ter

De scholen voor gewoon onderwijs georganiseerd door een gemeente- of een provinciebestuur bevestigen hun open karakter door het opstellen van een neutraliteitsverklaring. "

Karel DE GUCHT

Kris VAN DIJCK

Ludo SANNEN

VII. AMENDEMENTEN

voorgesteld door de heren Karel De Gucht en
Ludo Sannen

Artikel 25

A. In § 1 het tweede lid vervangen door wat volgt :

"Ouders hebben bovendien de vrije keuze tussen vrije scholen en neutrale scholen. "

B. In § 1, derde lid, 1° vervangen door wat volgt :

"1° op verzoek van ouders die onderwijs wensen in een neutrale school en dat binnen een afstand van vier kilometer niet vinden, hetzij een neutrale school in de financierings- en subsidiëringsregeling op te nemen, hetzij tussen te komen in de kosten van het vervoer naar een neutrale school ;".

C. In § 2 op de tweede en derde regel de woorden "een officiële of een vrije school" vervangen door de woorden "een vrije of neutrale school".

Karel DE GUCHT

Ludo SANNEN
